herpy

FRØER

Waxy Monkey Tree Frog

Phyllomedusa sauvagii

Phyllomedusa sauvagii er en stor, rolig løvfrø fra Gran Chaco og de tilstødende skove i Sydamerika. Den smører selv et vandtæt, voksagtigt lag ud over huden og kræver derfor et varmere og tørrere terrarie end de fleste andre løvfrøer. Hudsekretet er biologisk aktivt, så vask hænder efter kontakt.

Familie: Phyllomedusidae Udgivet 15. november 2026 **Mild hudgift**

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**7-10 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Savanne og tørskov**
Hudgift	**Mild** Vask hænderne efter kontakt, og hold fingrene fra øjne og mund
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-29 °C**
Hotspot	**29-32 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**50-75 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Vinterhvile	**18 °C** 4-6 uger
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Æglægning	**På blade over vand**
Kønsmoden	**12-18 mdr.**
Æg pr. lægning	**200-800**
Klækning	**5-9 dage**
Larvetid	**28-42 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står ikke på CITES-listerne, så der kræves ingen CITES-papirer. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og er derfor ikke angivet.

Om arten

Phyllomedusa sauvagii er en kraftig, voksagtigt grøn løvfrø på 7-10 cm. Under kæben løber en cremehvid stribe, der fortsætter langs kroppens underside, og bugen har uregelmæssige hvide striber og pletter. De store, gyldne øjne har lodret spalteformet pupil, som hos de andre løvfrøer i familien. Fingre og tæer kan gribe om grenene som en hånd, og frøen går langsomt og målrettet gennem grenene i stedet for at hoppe.

Hannerne er mindre og slankere end hunnerne og har løs hud på struben, hvor kvækkesækken sidder. Hunnerne har en rundere snude. I yngletiden får hannerne brune, ru parringspuder på første finger.

Huden er tæt besat med fedtkirtler. Frøen stryger sekretet ud over hele kroppen med hænder og fødder, og det gør huden næsten tæt: fordampningen er kun 5-10 % af andre frøers og på højde med firbens. Arten udskiller desuden kvælstof som urinsyre i stedet for urinstof og kan falde i en slags dvale om dagen. Sekretet beskytter også mod bakterier og svampe.

Arten blev beskrevet af Boulenger i 1882 og er opkaldt efter den franske zoolog Henri Émile Sauvage. Slægtsnavnet er sat sammen af de græske ord for blad og vogter. Slægten hører til familien Phyllomedusidae, som tidligere blev regnet med til Hylidae.

Hudgift: Hudsekretet er et rigtigt forsvarssekret med omkring 50 forskellige biologisk aktive peptider, bl.a. det stærkt opioide dermorphin. Det kan svie i øjne og åbne sår, og feltet er derfor sat til mild. Vask hænder med varmt vand før og efter kontakt, brug ikke sæbe eller creme lige inden, og skyl straks grundigt med vand, hvis du får sekret i øjnene. Sekretet dannes i frøens egne hudkirtler og kommer ikke fra føden, så opdrættede dyr har det også.

Levealderen i fangenskab angives fra omkring 5 til over 10 år.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

Udbredelse og levested

Phyllomedusa sauvagii lever i det sydlige centrale Sydamerika: det østlige Bolivia, Paraguay, det nordlige Argentina og Mato Grosso do Sul i det centrale Brasilien. Hovedparten af udbredelsen ligger i Gran Chaco, den store, varme og tørre slette, der strækker sig over Paraguay, det sydøstlige Bolivia og det nordlige Argentina. Arten findes op til omkring 1.500 m.

> **Oprindelig udbredelse:** Argentina, Bolivia, Paraguay og Brasilien.

LEVESTED

Phyllomedusa sauvagii lever i træer og buske i Chacos tørre skove og i fugtigere skov langs damme og vandløb. Den foretrækker en åben, solbeskinnet trækrone frem for mørk skov. Om dagen hviler den på en gren eller et blad, og om natten jager den insekter. Hannerne begynder at kalde omkring to timer efter solnedgang.

I tørtiden ligger temperaturen i området på omkring 16-21 °C med en luftfugtighed nede omkring 50 %, mens regntiden byder på 25-28 °C og over 80 %. Regntiden falder fra oktober til marts eller maj. Arten yngler kun under eller lige efter kraftig regn, ikke gennem hele sæsonen. Frøen tåler kropstemperaturer fra ca. 20 til 40 °C, højere end de fleste frøer, og foretrækker 22-26 °C.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Phyllomedusa sauvagii er trælevende og har brug for højde og mange grene. Til op til to dyr er 45 × 45 × 60 cm nok; til 3-4 dyr 45 × 45 × 90 cm, til 4-5 dyr 60 × 45 × 90 cm og til 5-8 dyr 90 × 45 × 90 cm.

Sæt skrå klatregrene, kork og lianer op, så frøen kan vælge mellem varmt og køligt. Planter med store, glatte blade som *Scindapsus* og *Philodendron* giver skygge og siddepladser, og frøerne bruger dem til æglægning. Til avlsdyr er en halvsteril opstilling ofte bedst: et glasterrarie med afløb, falsk bund, vandskål og et par potteplanter, så rundorme ikke kan ophobe sig i bunden. Et naturligt beplantet terrarie med løv og mos fungerer også. Placér terrariet, så det ikke får direkte sol. God ventilation er vigtig: net i hele låget, og gerne også i siderne.

TEMPERATUR

Hold 24-29 °C om dagen med et varmested på 29-32 °C i toppen og et fald til 18-21 °C om natten. Angivelserne svinger: nogle holder terrariet på 27-28 °C om dagen og 24 °C om natten. Arten stammer fra Gran Chaco og tåler varme langt bedre end de fleste løvfrøer; den kan klare temperaturer omkring 35 °C i kortere perioder om dagen, når den har skygge og vand.

Giv en gradient fra top til bund, og mål med et termometer både foroven og forneden. En lille varmepære i toppen giver varmestedet, men tørrer luften, så brug en termostat.

Vinterhvile: før avl efterlignes tørtiden ved at sænke lyset til 8 timer og temperaturen til ca. 18 °C i 4-6 uger, holde fugten nede omkring 50 % og fodre sparsomt. Bagefter vender man tilbage til de normale temperaturer. Det er en avlsteknik og ikke nødvendigt for dyr, der blot skal holdes.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal ligge på 50-60 % om dagen og stige til 70-75 % morgen og aften, når terrariet er sprøjtet. Det er tørt for en løvfrø og en vigtig forskel fra fx *Agalychnis callidryas*. Vedvarende høj fugt og stillestående luft giver risiko for bakterielle hudinfektioner.

Sprøjt kort på faste tidspunkter, og lad terrariet tørre op imellem. Hyppig sprøjtning er unødvendig for denne tørketålende art; en fugtig svamp i vandskålen kan stå i stedet. Hold bunden let fugtig, aldrig drivvåd, med både fugtige og tørre zoner, og sprøjt lidt oftere i varmt vejr. Brug afkloreret postevand, regnvand eller osmosevand, men ikke destilleret vand, som mangler mineraler.

VAND OG VANDKVALITET

Stil en stabil vandskål med glatte sten eller en skrå kant, så frøen let kommer op, og skift vandet hver dag. Frøen optager vand gennem huden og sidder gerne i skålen. I et regnkammer til avl bruges en vanddel på 5-15 cm.

Padder optager stoffer gennem huden, så brug afkloreret postevand eller regnvand, og hold sæbe, rengøringsmidler og insektmidler væk fra terrariet. Rengør skålen med varmt vand, og skyl den grundigt.

LYS OG UVB

Giv 12 timers lys om dagen og mørke om natten, og brug plantelys, hvis terrariet er beplantet. Frøen sidder gerne åbent og soler sig kortvarigt, og en svag UVB-kilde anbefales for at hjælpe kalkomsætningen og forebygge knoglesvækkelse. UVB er dog ikke strengt nødvendigt, og det præcise behov er ikke kendt, så placér lampen over en del af terrariet, gerne over et net, og giv rigelig skygge. Skift UVB-rør efter producentens anvisning.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Phyllomedusa sauvagii æder insekter: fårekyllinger, kakerlakker, møl, fluer og voksmøllarver. Foderdyret må højst være så bredt som frøens hoved. Mange frøer afviser ormeagtigt foder. Unge dyr fodres dagligt og voksne hver anden til tredje dag; angivelserne går ned til to-tre gange om ugen for voksne.

Fodr foderdyrene godt i et døgn eller to, før de bruges, og støv dem med en blanding af vitamin og kalk med D3, enten blandet 1:1 eller skiftevis. Giv så varieret føde som muligt, og brug ikke vildtfangede insekter, som kan bære parasitter og sprøjtegifte. Frøen lærer let at tage foder fra en pincet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Phyllomedusa sauvagii er rolig og langsom og går i stedet for at hoppe. Den er aktiv i skumringen og om natten, men vænner sig til at blive aktiv, når der kommer foderdyr i terrariet. Hannerne kalder om aftenen med et "kråk-kråk-kråk".

Arten kan holdes enkeltvis, men trives bedst i små grupper på 2-8 dyr, og samspillet i gruppen fremmer også ynglen. Hold den kun med sin egen art, for mindre dyr kan blive spist. Frøen vænner sig til at blive håndteret, men bliver stresset af for meget, og huden tåler ikke sæbe, creme eller sved. Husk at sekretet kan svie i øjnene. Skal frøen flyttes, så brug en gennemsigtig bøtte eller rene, fugtige hænder.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Med god pasning er frøerne kønsmodne og fuldvoksne efter 12-18 måneder. Hannerne er mindre og slankere og har løs strubehud; i yngletiden får de brune parringspuder på første finger. Hunnerne har rundere snude og er tydeligt tykkere, når de bærer æg. Avl kun med fuldvoksne dyr i god kondition. Arten er opdrættet i fangenskab i Europa og USA i mere end 25 år.

PARRING

Ynglen følger regntiden, så i terrariet efterlignes først tørtiden og derefter regnen. Efter 4-6 ugers kølig, tør periode (se vinterhvile under temperatur) øges lyset til 12-14 timer, temperaturen kommer tilbage til normalen, og der sprøjtes oftere, så fugten i en uges tid ligger på 70-80 %. Derefter sprøjtes der kraftigt for at efterligne sommerregnen, og hannerne begynder at kalde.

Et særskilt regnkammer med afløb og sprøjteanlæg gør det lettere. To hanner pr. hun giver konkurrence og de bedste resultater. Hannen griber hunnen bag forbenene (amplexus), og parret søger hen til vand med vegetation, hvor hannen befrugter æggene, mens hunnen lægger dem. Sænk fugten til de normale 50-60 % igen, når æggene er lagt og klækket.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger 200-800 æg på bladets midterribbe over vandet og folder bladet om æggene; ved store lægninger bruger hun op til tre blade. Mellem æggene lægger hun tomme, geléfyldte kapsler, der holder på fugten og klistrer bladet sammen. Æggene tørrer meget let ud og skal sidde på et stort blad over stillestående vand, så haletudserne falder direkte i vandet, når de klækker. Der er ingen yngelpleje.

Klip bladet af, og hæng det op over et akvarium, fx med tape på glasset, eller læg det i en beholder med lidt vand i bunden, så æggene ikke står under vand. Æg, der glider ned i vandet, udvikler sig som regel alligevel. Hold æggene ved ca. 24 °C.

Haletudserne svømmer frit i vandet og har brug for rent vand. Et akvarium på ca. 40 liter med fint sand, vandplanter og et lille filter kan rumme op til 30 haletudser med et ugentligt vandskift på 25-30 %, mere når haletudserne vokser. Til mindre hold passer plastbakker uden filter med 50 % vandskift hver anden dag. Hold vandet omkring 24-25 °C. Giv fint pulverfoder de første to uger, derefter fiskeflager og frysetørrede tubifex; døde insekter, hakkede regnorme, alger og planter tages også.

Læs mere: Opdræt af haletudser

METAMORFOSE

Æggene klækker af sig selv efter 5-9 dage; angivelserne svinger fra 5-7 til 6-9 dage. Haletudserne er store ved klækningen, over 20 mm, med store ydre gæller og en hale, der udgør omkring to tredjedele af længden. Metamorfosen tager omkring 4-6 uger, men hos løvfrøer i det hele taget kan den vare 40-90 dage.

Når forbenene kommer, holder haletudserne op med at æde. Giv dem planter, grene eller en jævn, skrå bred, så de let kommer op af vandet, og hav låg eller net på akvariet.

OPDRÆT AF UNGER

Flyt ungerne til små bægre med lidt vand i bunden og et skråt blad som landgang, så snart de har alle fire ben. Når halen er væk, kommer de i små terrarier med sphagnum eller køkkenrulle i bunden og plastikpotter eller planter at sidde på. Det første måltid er typisk 2-3 bananfluer (*Drosophila hydei*); for meget foder på én gang stresser de små frøer. Efter en uge eller to kan de få små fårekyllinger, men for mange store foderdyr kan give kloakfremfald. Nyklækkede fårekyllinger, nyklækkede voksmøllarver og melmøllarver kan også bruges.

Sprøjt dagligt, fodr hver anden dag, og støv foderet med kalk og vitaminer. Når ungerne spiser godt, kan de flyttes sammen i grupper.

Sundhed og typiske fejl

Phyllomedusa sauvagii tåler tørke og varme, men ikke fejl i pasningen. De typiske problemer er:

- Vedvarende høj fugt uden ventilation, som giver bakterielle hudinfektioner. Hold luften i bevægelse, og lad terrariet tørre op.
- Knoglesvækkelse hos dyr uden kalk, D3 og UVB. Støv foderet, og variér det.
- Lungeorm (*Rhabdias*) og andre rundorme, som er almindelige hos løvfrøer. Hold terrariet rent, og få en dyrlæge til at undersøge en afføringsprøve.
- Skrammer på snuden, når frøen gnider den mod glasset i små terrarier eller under transport. De kan behandles med antibiotisk salve.
- Overophedning ved direkte sol eller en for kraftig lampe.

Brug aldrig ivermectin på huden af løvfrøer; det har været dødeligt for *Agalychnis callidryas*. Kontakt en dyrlæge med forstand på padder, hvis frøen holder op med at æde, har sår, hævelser eller rødlige områder på huden, eller er sløv.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.